

KIS LAP

... VÉGIG A HAVAS MEZŐN. (Lásd a 400. lapon.)

uczi
uczi.
tja —
a.

eznak!
apnak!
n —
még a tálban!

enaem-épület.
részv. társulat.

PIROSKA.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

EDIG nemsokára haza kell őt küldeni s ki tudja... talán soha sem látom többé; szólt egyszer magában az öreg dédanya. Nem is tudom, hogy leszek meg nélküle, ugy megszerettem; szinte szegyenlem... én, a kemény, szigoru Bánréviné, én félek e gyermek elvesztésétől! Aztán... ki tudja, csakugyan olyan nemes szívű, jó leányka-e, a milyennek én látom? Hátha csak ravaszkodik, Mert otthon talán intették, hogy kedvemben járni igyekezzenek Majd meglátjuk, próbára teszem őszinteségét, engedelmességét és jóságát.

Néhány nappal később Piroska, a mint szobájába lépett, ott egy igen szép új ruhát talált. De milyen furcsa ruha volt az! Hosszu az uszálya, hosszabb mint az egész ruha; ebben Piroska bizony nem tudott volna járni. Sietett is dédanyjához, megkérdezni, mire való az?

— Az lovagló ruha, felelt az öreg asszony.

— Lovagló ruha! És kié?

— A tied.

— Tréfál kedves dédanyácskám? szólt Piroska nevetve. Mit csinálnék én vele?

— Lovagolni fogsz benne.

Piroska nem tudta, megijedjen-e, vagy tovább is tréfának vegye a dolgot.

— Ugy látom, csodálkozol, szólt Bánréviné. Nos, megmagyarázom. Nem sokára eljön látogatóba két unokatestvéred, körülbelül akkora leányok, mint te s én azt akarom, hogy te semmiben se állj hátrább, mint ők. Sokfélét tanultál s talán

többet is tudsz náloknál, de némely dolgot nem tanulhattál, mert szegény sorsodban nem volt reá módod. Tudnod kell, hogy nagyuri nők lovagolnak is, és unokatestvéreid már jól tudnak lovagolni. Tehát neked is meg kell tanulnod.

Piroska mosolyogva rázta a fejét. Nem értette, miért kellene neki is ugyanazt tudni, a mit gazdag rokonai tudnak. Meg is kérdezte, dédanyja pedig így magyarázta:

— Azért, mert különben röstelned kellene, hogy nem vagy velök mindenben egyenlő. Nekik nem szükséges tudniok, milyen szegénységben éltél eddig. Mindennév együtt fogtok járni, kapsz majd másféle szép ruhákat is, magad sem fogsz magadra ismerni, egészen egyenlő léssz velök, a míg nálam vagy. Azt hiszem, örülni fogsz neki?

Nem bizony, Piroska nem örült, hanem inkább elkomolyodott. Az jutott eszébe, hogy nagyon furcsa lesz az, ha ő itt pompáztat, míg otthon szegény szülei szükségét szenvednek, azok a gazdag rokonok meg majd talán nevetni is fognak rajta, mert észreveszik rajta, hogy nincs efféléhez szokva. De a legfőbb oka volt az, hogy ő nem akarta megtagadni kedves jó szüleit; hiszen akkor ugy látszanék, mintha szegyenkeznie kellene miattok, mikor pedig ugy szereti és büszke reájok; ő nem akar különb lenni, mint szülei. Persze, ha szeretett volna hivalkodni, akkor nem gondolt volna ezekre. De most így szólt:

— Kedves dédanyácskám, én szívesen megteszek mindent, a mit parancsol, de ezt, óh kérem, ezt ne kívánja tőlem!

Én nem akarok egyenlő lenni gazdag rokonaimmel . . . mert hiszen ez ugy sem volna igaz. Szüleim nem szégyenlik szegénységöket, fájna nekik, ha megtudnák, hogy én itt mások előtt szégyellem ezt megvallani. Én sem akarok többnek látszani, mint jó szüleim s ezért nem kell nekem a pompás ruha, a lovaglásra meg semmi kedvem sincs különben sem . . . kissé félek s azt hiszem, az ilyen multság csak fiuknak való.

Az öreg asszony komoly arccal hallgatta s nem árulta el, mit gondol; pedig bensőleg meg volt hatva; látta, hogy a jó gyermeket semmi sem csábíthatja arra, hogy szüleinek fájdalmat okozzon, nem akar hivalkodni s nem gondol egyébre, mint hogy visszatérjen szüleihez épen olyan szegény leánykának, mint azelőtt volt. És akaratlanul is arra gondolt Bánréviné, milyen kár, hogy ez a kedves gyermek őt is nem szereti annyira. De hátha szereti? Hiszen mutatja és mondja . . . csak próbára kell tenni. Az öreg asszony mindjárt ki is találta a módját.

— No's, jól van, mondá, ha nem akarsz rokonaiddal egyenlő lenni, én nem erőszakollak. De azt kívánom, hogy lovagolni megtanulj, szeretnék látni abban a lovagló ruhában, ha már megvettem. Aztán meg . . . ez emlékeztetne meg engem valamire . . . valakire . . . de mindegy, ma délután az öreg Jánossal megkezdted a tanulást.

Piroska ijedten bámult dédanyjára, aztán könnyörögni kezdett:

— Oh nem, ne kívánja ezt, kedves dédanyácskám . . . én nagyon félek . . . nem vagyok efféléhez szokva.

— Majd megszokod.

— Oh dehogya . . . csupa félelemből le fognék esni . . . oh, soha sem tanulom meg . . . ne kívánja . . . kérem!

— Mondtam, hogy akarom! Hát az én kedvemért nem teheted meg, ha kissé nehezedre esik is?

— De ha félek . . . nem merek . . . Oh!

És a kis leány sirva fakadt. Bánréviné összeráncolta homlokát s hidegen mondá:

— Jól van, nem kényszerítlek. Most mehatsz szobádba.

Piroska kissé megzavarodva távozott. Igazán fájt neki, hogy nem teljesíthette dédanyja kívánságát . . . de hát mikor nem lehet! Minek is kíván effélét? Lovagoltassa Elemért, az majd örül neki; de ő leány létére hogy szánja rá magát? Hiszen még közel sem mer lépni a lóhoz, a legszelidebbhez sem. Ugyan ki is gondolta ki azt a furcsaságot, hogy nők lovagoljanak!

Szobájába ment és egészen elkomolyodott. Észre vette, hogy dédanyja neheztelő hangon küldte el; mivel engesztelje ki? Azon hiába törte Piroska a fejét.

— Megírom szüleimnek bajomat, gondolá.

Rögtön hozzá is fogott a levélíráshoz, de egyszerre csak nagyon megakadt. Szüleinek ő leveleiben épen oly őszintén megírt volt mindent, mint a hogy beszélni szokott velök, most pedig rajta kapta magát, hogy nem ír igazat. Azt akarta írni, hogy semmikép sem tudja a dédanya kívánságát teljesíteni. Igen, de ekkor eszébe jutott, a mire atyja sokszor inté, hogy a nehezebb dolgokra sem szabad

előre azt mondani, hogy nem tudjuk megcsinálni. Meg kell próbálni. Ő pedig nem próbálta meg, hogy teljesítse a dédanyja kívánságát.

Abba hagyta a levélírást s szinte pirult, mintha meg akarta volna csinálni jó szüleit. De hát mit csináljon már most? Csakugyan megpróbálja, a mitől anynyira fél? Zavarában, félelmében sokáig sirdogált ott, s így találta a jó Klára asszony, ki aggódva lépett hozzá:

— Mi a baja, kedves drága kisasasszonykám? Beteg?

Piroska csak a fejét rázta és válasz helyett arra a szerencsétlen lovagló ruhára mutatott. Klára asszony megértette.

— Nincs kedvére? Kár! Pedig magam is örültem, hogy látni fogom... mint hajdan kedves mamáját.

Piroska figyelmessé lett.

— Hogyan? Az én mamácskám tanult lovagolni?

— Persze! És szakasztott ilyen ruhája volt. Ha felölténé Piroska kisasasszony, azt hinném, mamáját látom, a mint azon a kis barna pony-lovon vigan száguldzott végig a nagy fasonon.

A kis leány szinte megdöbbsent. Eszébe jutottak dédanyja szavai, hogy valamire, valakire emlékeztetné őt, ha Piroskát lovagolni látná. Bizonyosan a mamára gondolt, az ő unokájára, kit ő nevelt föl s kire akkor még nem haragudott... régi kedves emléket akart maga elé fölidézni...

— És én megrontottam örömét! szólt Piroska magában. Szegény jó dédanyám, pedig az én mamácskámra gondolt. Meg kellene próbálnom... hátha mégis

sikerülne? És mamácskám is tette hajdan, az ő példáját követhetem. Igenis, megpróbálom.

S azonnal visszatért dédanyjához. Kissé elfogódva és szomoruan, de határozottan mondá:

— Kedves dédanyácskám, bocsásson meg, hogy az imént olyan engedetlen voltam... ha kívánja, hát... hát fogok lovagolni.

Bánréviné meglepetve nézett reá.

-- Hiszen azt mondtad, hogy nagyon félsz.

— Igaz... félek... de megpróbálom legyőzni féleltségemet... ha kedves dédanyámnak kedvére cselekszem vele.

— Tehát csupán az én kedvemért teszed?

— Őszintén megvallva, igenis. Most is csak úgy félek, mint azelőtt... de megdöntöttem, milyen rosszul tettem, mikor még próbálni sem akartam. Most hát... megpróbálom. Ugy-e nem haragszik többé, kedves dédanyácskám?

— Nem haragszom és nem is haragudtam. És ha olyan nagyon félsz, hát már nem is kívánom...

— De igen, igen, megteszem, szólt Piroska hévvel. Oh, szívesen megróbálom, csak kedvére tehessek kedves dédanyámnak. Már... talán... talán nem is félek olyan nagyon.

Az öreg asszony sajtáságosan nézett a kis leányra s majdnem azt lehetett volna hinni, hogy könyezni fog, annyira meghatották a jó gyermek szavai. No de az már csak szégyen lett volna, ha sirni látják a kemény Bánrévinét. Nem is sirt, hanem így szólt:

— Jól van. Tehát menj és öltözz fel. Klára majd segít.

Kevés idő múlva Piroska a lovaglórúhába öltözve tért vissza. Nagyon kedves, csinos volt a szép öltözetben, mert bár még fiatal leányka volt, már magasra, karcsúra nőtt; szinte maga magának is tetszett, mikor a jó Klára asszony felöltöztette és a tükör elé vezette.

— Aztán csak bátor legyen, kedves aranyos Piroskám, szólta a jó öreg. A mamája is félt először, de aztán neki-bátorodott. A nagyasszonyunk pedig szereti a batorságot, mert katonás asszony volt ám s még most is az; nem felejt el, hogy vitéz ezredes volt a férje. Azt akarja, hogy unokái is olyan bátor szívűek legyenek, mint ő maga.

Piroska szeretett volna engedelmeskedni a biztatásnak, de bizony csak dobogott a szíve, mikor az öreg János elővezette a paripát. Bánréviné ott állt a kastély ajtajában s nagyon komoly arcot mutatott; de aki jól megfigyelte, észre vehette volna, hogy a szigorú öreg asszony alig bírja elpalástolni meghatottságát. Biztatólag mondá Piroskának:

— Aztán csak bátran, ne félj semmit . . . szelid állat, jól be van tanulva.

Elemér is odafutott s nagyott ámult, aztán mindjárt ijeszgetni kezdte a kis leányt:

— Micsoda? Lovagolni akarsz? Hiszen ez halálos veszedelem!

Piroska nyugtalanul tekintett reá.

— Az bizony, folytatá Elemér ingerkedve. Kivált ilyen tüzes paripán! Én már ismerem . . . borzasztóan nyerit és ágaskodik.

— Ágaskodik! Istenem! kiáltá Piroska remegve.

De Bánréviné közbelépett.

— Elemér, ne ijesztgesd hiába . . . ha még egy szót szólsz, egy heti szobáristomot kapsz.

Erre el is hallgatott a pajkos fiú, mert borzasztóbb büntetéssel csakugyan nem fenyegethették volna, mint hogy egy hétig ki nem mozdulhat a szobából. Azt pedig tudta, hogy dédanyja nem ismeri a tréfát. Bánréviné aztán olyan szeliden és gyöngéden, mint ezt Piroska még soha sem tapasztalta, megsimogatta a kis leányt.

— Mondtam, hogy ne félj semmit . . . hiszen csak nem gondolod, hogy veszedelemben küldenék? János, aztán jól vigyázzon ám!

— Tessék csak reám bizni, nagyságos asszonyom. Vigyázok én, mint a szemem világára, nem lesz semmi baj. Hiszen én tánítottam hajdan a mamáját is.

Ez megint fölbátorította kissé Piroskát. Arra gondolt, hogy talán a mama is örülne, ha őt most látná . . . aztán hadd lássa a dédanya, hogy Piroska méltó leánya a mamájának. Ha már elszánta magát, hogy teljesíti a dédanya kedvét, hát jókedvűen teszi meg.

János fölsegítette a kényelmes nőnyeregbe, aztán lassan, lépésben vezette a lovat. Piroska eleinte minden elszántasága mellett is szepegett s azt hitte, mindjárt lepottyán. De lassan-lassan neki-bátorodott s mert ügyes leányka volt, csakhamar egészen biztosan tartotta magát, sőt kellemesnek is kezdte találni a mulatságot.

— Mehetünk-e kissé gyorsabban, kisasszonykám? kérdé János.

— Nem bánom, próbáljuk meg.

A vége az lett, hogy félóra mulva Piroska már maga igazgatta paripáját, végre pedig majdnem vágatva haladt végig a nagy fason s egészen kipirulva állt meg a kastély előtt, honnan Bánrévinó folyton szemmel kísérte. S mikor a kis leány visszatért, az öreg asszony nem bírta többé erőszakolni régi komorságát, hidegségét, hanem odasietett, maga emelte le Piroskát a nyeregből és megcsókolta.

Ugyancsak bámult ezen mindenki, de Bánréviné nem gondolt vele, hanem hűszke elégtelenséggel mondá:

— Igen, te az én vérem vagy, te benned újra örömem lesz. A bánrévi kastély vissza fogja nyerni régi vidámságát.

Piroska nem igen értette e szavakat, de másnap már megértette s ugyancsak megijedt. Épen dédanyjánál volt, mikor egy ismeretlen nő lépett be s ugyan alázatosan jelenté, hogy elhozta a szövetségtrákát és mindjárt mértékét is vesz a kisasszonyról. Ezt meg is tette, aztán az asztalon kitergette a szebbnél szebb szövetekeket s Bánréviné így szólt:

— Válogass, Piroska, vagy ha tetszik, készíttess ruhát valamennyiből.

Piroska ámult s nem értette az egész dolgot. De nem mert az idegen nő előtt szólani s félenken mutogatta, melyik tetszik neki a szövetekekből, bár tulajdonképen nem is tudott választani, mert hiszen ilyen pompás dolgokat ő még soha sem is látott. Mikor az idegen nő távozott, Piroska zavarodtan kérdé:

— De édes dédanyácskám... hiszen nekem van elég ruhám...

— Dehogyan van... egy sincs. Azaz nincs olyan, a milyen megilleti Bánréviné dédunokáját. Eddig szegény gyermek voltál, ezentúl az én leányom leszel s egészen új életet fogsz kezdeni. Bánréviné nem áll hátrább akármelyik hercegasszonynál és mátol fogva te is nagyuri leány vagy. Már gondoskodtam, hogy olyan nevelésed legyen. Hivattam nevelőnőt, mindenféle mestereket, azt akarom, hogy büszkesége légy a családnak. Eddig csak azt tanultad, a mi szegény gyermekeknek való, most majd meg fogod tanulni mindazt, a mit előkelő, gazdag leánynak tudnia kell.

Piroska bámulva, egészen megzavarodottan nézett dédanyjára s jó ideig szólani sem tudott, de végre fölkiáltott:

— Hiszen akkor itt kellene maradnom!

— Természetesen, felelé Bánréviné nyugodtan.

— Nem, az nem lehet! kiáltá Piroska. Én nem maradhatok itt, én nem akarok nagyuri leány lenni, én csak az én kedves jó szüleimnél akarok élni!

Nem birt tovább uralkodni magán s hangos zokogásra fakadt. Az öreg asszony komolyan, de nem haragosan nézett reá. De Piroska nem bánta, ha megharagszik is dédanyja; már ebben nem tágitott s szelid, de eltökélt hangon mondá ismét.

— Oh ne haragudjék, kedves dédanyám... én nem teljesíthetem kívánságát... csak küldjön vissza mentül előbb szegény beteg mamámhoz. Én nem maradok itt!

Bánréviné szeme nem villogott úgy mint máskor, ha valaki ellenmondani me-részkedett, sőt most egészen gyöngéden megsimogatta a kis leányt s így szólt:

— No, ne sirj, hiszen nem akarlak szerencsétlenné tenni, hanem épen boldogságot akarom. Légy nyugodt, majd meglátjuk mit tehetünk.

Piroska meg is nyugodott kissé, leginkább mert arra gondolt, hogy szülei bizonyosan nem egyeznének belé, hogy végkép elhagyja őket. De mit fog a dédanyja kigondolni, azon hiába törte a fejét.

Másnap szokása szerint felolvasott dédanyjának s várta, hogy ez majd újra szól a tegnapi dologról. De bizony nem szólt semmit, Piroska hiába várta egész nap s egyszerre aztán olyan szomoruan fordult a dolog, a milyennek még Piroska sem álmodhatta volna.

Esős szeles idő volt s délután is a szobában ültek, midőn kocsi robogott a kastély elé s nemsokára egy öreg komornyikforma ember lépett be. Levelet adott ad Bánrévinének, ki nagyon elkomolyodott, mikor elolvasta. Aztán így szólt:

— Piroska, hívd elő rögtön Elemért. Ha nincs a házban, a cselédség keresse meg, akárhol van.

Valami nagyon fontos dolog lehet, gondolá Piroska és sietett megfelelni a paracsnak. Bejárta az egész kastélyt s Klára asszonynak és a cselédségnek is megmondta, hogy keressék Elemért. Ő maga végigjárta a termeket s már épen azzal a hírrel akart visszatérni, hogy Elemér nincs a házban, mikor utoljára még benyitott abba a szobába, melyből a számukra tilos helyre: a családi arckép-

csarnokba nyílt az ajtó. Tulajdonképen nem is hitte Piroska, hogy itt találja Elemért, mert ugyan mit keresne itt? Ebben a szobában nincs hely játszani, a nagy képcsarnokba pedig nem szabad bemenni.

De épen mert nem szabad, hát ott volt Elemér, miután kint az esőben nem szaladgálhatott. A képcsarnokból kihallatszott pajkos ugrádozása és kiáltozása.

— Óh, az a nyughatatlan fiu! gondolá Piroska szinte ijedten. Ha dédanyánk tudná . . . volna ám szép mulatság.

Benyitott, hogy kihivja Elemért. Láttá, hogy vesszőparipán nyargalász végig a termen, kezében ostorával hadonászva s egy-egy kép előtt köszönetve, ugrádozva. De a következő pillanatban aztán, még mielőtt kiálthatott volna neki, látott Piroska meg valamit, — Elemér eljutott a szoborhoz, dédanyjuk szobrához, itt is hadonászott, köszönetet, ugrádozott s egyszerre oly erősen megrugta a talapzatot, hogy ez feldőlt s a szobor nagyot koppanva a földön darabokra tört. Piroska fölsikoltott s majd kővé meredt szörnyű rémületében, aztán odaszaladt Elemérhez.

A garázda fiu halálsápadtan, reszketve állt ott s a mint Piroskát megpillantá, sirva fakadt.

— Mit tettem! Istenem! Mit tettem!

— Szerencsétlen fiu! szólt Piroska félig haraggal, félig részvétellel. És dédanyánk épen most hivat sürgősen.

— Én nem megyek, kiáltá Elemér rémülten. Én megszököm . . .

(Folytatása a 394. lapon.)

JAPÁNI CSALÁD EBÉDE. (Lásd a 395. lapon.)

(Folytatás a 391. laphoz.)

— Persze, hogy ez még több bajt okoz! Ezen már nem lehet segíteni . . . vége van dédanyánk kedves emlékének . . . nagyon fogja bántani, de szökéssel nem segítsz a bajon, végre mégis megtudja.

— Igaz . . . de majd meglesem, mikor egyszer kissé jobb kedvében lesz . . . akkor vallom meg . . . ugy-é, nem árulsz el? Kedves jó Piroskám, igérd meg, hogy addig nem árulsz el, nem mondd meg, hogy én törtem el.

— Jól van, hát nem mondom meg! De most siess, dédanyánk vár.

Elemér sietve távozott, Piroška pedig, még egészen fölindultan a szerencsétlenség miatt, még ott maradt s azt próbálgatta, vajon a szobor törött darabjait nem lehetne-é valamiképp összeilleszteni. De bizony nem lehetett.

Egyszerre dédanyja hangját hallotta a szomszéd szobából:

— Elemér! Ugyan hol bujkál az a fiu!

A következő pillanatban Bánréviné benyitott a terembe s megpillantá Piroškát a tört szobor mellett. A leányka, ártatlanságát érezve, semmi rosszat sem gyanított; de az öreg asszony szörnyű haragtól villogó szemekkel termett ott mellette s szinte rikoltozva kiáltá:

— Hah, te gonosz gyermek, mit tettél!

Piroška csak most vette észre, mily gyanuba keveredik . . . őt találta dédanyja a tört szobor mellett, méltán őt tarthatja bűnösnek. És ő megígérte Elemérnek, hogy nem árulja el! Most mit tegyen? Egészen megzavarodott s akadozva felelé:

— Kedves dédanyácskám . . . én nem tettem . . . én nem vagyok hibás.

— Micsoda? kiáltá Bánréviné növekedő haraggal, talán bizony még azt is el mernéd tagadni, a mit saját szemeim-mel látok! Példátlan vakmerőség! Nem megtiltottam-e, hogy ide belépj?

— I . . . ige is, én nem is jöttem . . .

— Nem jöttél ide, és talán most nem is vagy itt? Es nem is törted össze legdrágább emlékeket! Ki hitte volna, hogy ennyi gonoszság lakozhassék ilyen fiatal leányban! . . .

— De édes dédanyácskám . . . higyen nekem . . .

— Elég! Most már ismerlek! Most már tudom, hogy csak színlelés, álnokság volt eddigi viseleted; be akartad magadat hizelegni nálam, azt hitted, az ilyen nagyon öreg asszonyt meg lehet csalni. De kiderül a gonoszság . . . kiderült, hogy engedetlen, könnyelmű, sőt álnok, gonosz szívű vagy, ki nem tartod szentnek, a mi másnak drága, kedves emléke! Csakhogy megismertelek!

Piroška szíve összeszorult. Ilyen vádat el nem tűrhet.

— Oh, ezt nem érdemeltem, mondá könnyezve. Inkább megmagyarázom . . .

— Nincs szükség semmi magyarázatra, szólta Bánréviné azon a kemény, parancsoló hangon, melytől mindenki rettegett. Most menj szobádba s ott maradj, míg nem hivatlak. És a holmidat mindjárt összecsomagolhatod, — holnap haza utazol. Menj!

A szegény leányka egészen kétségbeesetten ment szobájába s ott a pamlagra vetve magát, sokáig keservesen zokogott. De lassankint végre lecsillapult és gondolkozni kezdett. Elemérnek megígérte ugyan,

hogyan nem árulja el... de már azt mégsem teheti, hogy az Elemér büne miatt magára vállalja a büntetést és álnok, gonosz szívűnek tűnjék fel.

— Nem tehetek róla, de Elemérnek még ma meg kell vallania hibáját. Csak szabad volna kimennem, hogy beszéljek vele.

Mivel azonban kimennie nem volt szabad, türelmesen várt, míg valaki jó. Jött is végre Klára asszony, s hozott neki vacsorát. A jó asszony nagyon szomorúnak látszott. Bizonyosan ő is Piroskát hitte bűnösnek. Mikor távozni készült, Piroška így szólt:

— Kedves Klára, kérem, küldje ide Elemért, beszélnem kell vele.

— Elemér urfival? Az lehetetlen, mert elutazott. Mamája halálosan beteg s látni kívánja, rögtön mennie kellett.

Piroška halálsápadt lett. Borzasztó gondolat lepte meg. Elemér elment, — s ha ő, Piroška, most azt mondja, hogy Elemér a bűnös, senki sem hiszi el, sőt csak még gonoszabbnak fogják tartani; azt fogják hiinni, hogy rá akarja háritani a hibát arra, a ki távol van, a ki nem szólhat ellene.

— Elemér elutazott? Akkor vége van! szólt a szegény leányka csüggedten.

Klára asszony sajtóságon fürkésző pillantást vetett Piroškára, mintha észbe jutott volna valami. De nem szólt semmit, hanem kiment.

Piroška pedig, a mint magára maradt, kétségbeesett zokogásra fakadt, s már késő éj volt, mikor még mindig sirt és bánkódott. Most már teljesül kívánsága, haza megy; de miként! Mint gonosztevő bűnös! Hogy fog szülei elé lépni,

kik abban biztak, hogy mint szerető jó gyermek fogja magát viselni és megnyerni a haragvó dédanya szívét! Talán szülei sem fognak neki hiinni, ők is bűnösnek, gonosznak fogják tartani! Ez, ez rémité leginkább a jó leánykát s szinte beteg lett a sok busulástól, mig nem végtére egészen kimerült és elnyomta az álmom.

(Vége következik.)

JAPÁNI CSALÁD EBÉDJE.

(Képpel a 382—383. lapokon.)

MESSZE. Ázsiának legtulsó keleti részén fekszik a japáni birodalom, csupa szigeteken. Már többször szóltam nektek ez országról és népéről, mely igen derék, mivel nép és sok dologban versenyezhet az európai népekkel. Csak hogy persze vannak sajtóságon szokásai is, melyek nekünk nem igen tetszenének, épen mint ők néha furcsának, nevetségessnek találják a mi szokásainkat.

Ha európai ember Japánban utazik, néha bizony meg van akadva az evéssel s éhen is marad, mert a japániak egészen más ételeket tartanak jóknak, mint mi. Van ételeik közt jó is, de némelyikhez hiába kívánnának nekünk jó étvágyat, nem igen tudnók megenni.

A japáni család, ha összegyül ebédelni, nem ül szépen terített asztalhoz, mint mi szoktunk, hanem a földön szőnyegekre heveredik egy zsámolyforma alacsony asztalka köré s erre az asztalkára rakják a tálakat. Kanalat, kést-villát sem használnak, hanem a levesfélét csészéből szörpölik, a többit pedig vagy ujjakkal emelik szájukhoz, vagy erre való apró pálczikákkal, melyekkel rendkívül ügyesen tudnak bánni. De bezzeg az idegen ugyancsak meg van akadva, ha a két kis pálczikával kell a húst, téztaféléket kiszednie. Nagyon nehéz, kényelmetlen dolog annak, a ki bele nem tanult s a japániak

persze még nevetnének is az ügyetlenkedőn; de nem teszik, mert igen művelt, udvarias emberek. Rendesen szereznek is kést-villát, hogy európai vendégek éhen ne maradjon.

De bizony azért néha mégis éhen marad, olyan furcsa ételeket tálalnak eléje. Például fecskefészkek-levest. No persze nem olyan sárból való fészkek az, minőt a mi fecskéink raknak, azt már még sem lehetne megenni; hanem a déli tengerpartokon él egy fecskefaj, mely mézga vagy kocsonyaféle anyagból készíti fészket s ezt a khinaiak és japánok nagyon szeretik, igen drágán vásárolják. Aztán mit mondanátok hozzá, ha kapnátok

becsinált dinnyemagot? Ők ezt is csemegének tartják. Megezik a patkány husát is és még sok olyat, a mi nálunk nem kerülhetne még a legszegényebb ember asztalára sem. De vannak aztán jó ételeik is: kacsá-, ürü-, vadgalambsült, rizspástétom, halak stb. csemegének pedig csukor, gyümölcs stb. Van azonban a csemegék közt is olyan, melytől talán megijednétek. Az pedig egy tengeri apró rovar, melyből egész sereget fogdosnak össze élve s nagy tálba, borba töltik. A rovarok ott uszkálnak, mignem reájok kerül a sor s a japániai azon módon elevelen megeszik.

Jó étvágyat kívánunk hozzá, de úgy-e, magunk nem kérünk belőle.

Snuczi, Puczi és Miczurka.

— Nagyon bus történet 20 képben. —
(Vége.)

*Nem is unak bele a nagy harezba,
Bele kopik mindegyikök farka.
Egy csöppet se bánja ezt Miczurka —
Eszik, amig van a tálban hurka.*

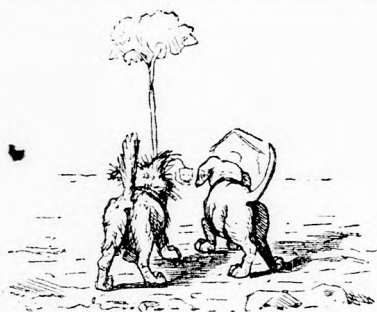
*Snuczi s Puczi forgó szélle lettek,
Iszonytató nagy port fölkeverték,
Farka füle egyiknek se látszik,
Ki mondná meg, hogy melyik a másik?*

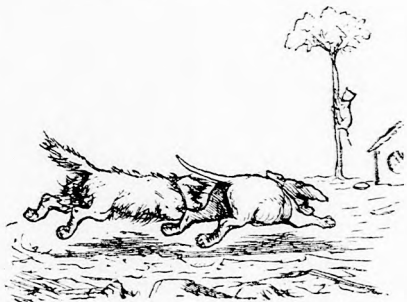
*Miczurka csak gondolja magában:
»Bánom is én, amig van a tálban!
Egymást mentül jobban vagdalgátok:
Annál jobban esik a hurkátok!»*

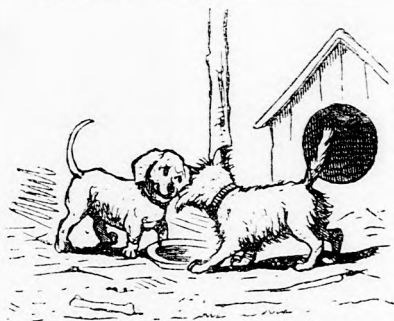
*Amott hátul pedig egyre morgás,
Marakodás, vad vonítás, forgás.
Miczurkát egy csöppet sem zavarja,
A két eb ha egymást agyon marja.*

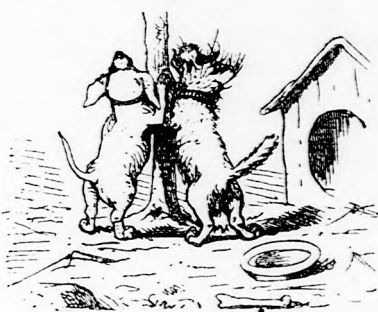
Ugy látszik, hogy észre térnek végre,
Hogy közöttük helyre áll a béke:
Hiszen most jut eszökbé a hurka,
Melyet amott falatoz Miczurka.

Snuczi, Puczi — utczu! cesd el magad! —
Nagy dühösen az ő felé szalad.
De Miczurka, őket be sem várva,
Gyorsan szalad föl az akáczfára.

Ahogy Snuczi, Puczi oda érnek:
Hát bizony bambánul össze néznek
Üres a tál, nincsen benne hurka,
Száját nyalja fa hegyén Miczurka.

Mondja Snuczi: »Kajj! Ez boszút kíván!
Mondja Puczi: »Nyaff! No jöjj le, hűtrány!
Mond Miczurka: »Nyau! De bölcsék vagytok!
Félém bizony hasztalan kaffogtok!»

És amott a fának leghegyében,
Ül Miczurka boldogan, kevélyen.
Snuczit, Puczit kárörömmel nézi,
Ami ezek haragját tetézi.

Régi mondás, most is bevált újra,
Emelkedve tanulságos sulyra;
Neked is szól, két bohó házörző:
»Két küzdő közt harmadik a győző!»

A MEGZAVART LECZKE.

— Beszélyke, képpel a címlapon. —

URCZÁS, elégedetlen arczczal ült Ilonka az asztalnál. Hogy is ne, mikor rizst találtak fel, ő pedig a rizst nem szerette.

— Köszönöm, nem kérek, mondá. Mindig csak rizs! Olyan unalmas étel! Nem is vagyok már éhes.

— Akkor hát ne egyél, felelé a mama s intett a cselédnek, hogy vigye el az Ilonka tányérát.

De Ilonka amoda a pohárszékre kacsingatott, honnan finom írósvajas sütemény csalogatólag intett feléje. Szerette a nyalánságot.

— Abból a süteményből szeretnék egy kis kóstolót, mondá.

— Az nem mostanra készült, felelé a mama. Aztán épen most mondtad, hogy nem vagy éhes.

— No igen . . . nem vagyok annyira éhes, hogy ilyen közönséges ételt meg-egyem . . . oh, olyan kiállhatatlan egy étel!

— Édes gyermekem, szólta a mama komolyan, nagyon meggondolatlanul beszélsz. Sok ezer meg ezer ember boldognak érezné magát, ha ilyen ételt kaphatna. Kivált most, télnak idején, mikor a szegényebb embereknek nincs kerestetök és sokan éheznek!

— Oh, én bizony odaadnám nekik a magam részét ebből a rosz ételből, gondolá Ilonka, de kimondani nem merté.

A süteményre azonban hiába fájt a foga, nem kapott belőle, mert a mama effélékben nem értette a tréfát. Ilonka tehát még egy kis ideig duzzogott, de mert különben nem volt makranczos leányka, végre belenyugodott és mire iskolába kellett mennie, már megint jó kedvű volt.

Az ég ezalatt egészen elborult s bár még alig mult dél, majdnem esti homály uralkodott, aztán havas eső kezdett esni,

metsző szél sivitott, igazi kellemetlen téli nap volt.

— Kedves Ilonkám, talán ne is menj ma iskolába, szólta a mama. Majd izentetek az igazgató urnak és kimentelek. Borzasztó idő van odakint, félek, hogy valami bajod esik.

— Oh dehogy, kedves mamácskám! felelt Ilonka jókedvűen. Hiszen olyan pompás bundácskám van, hogy akár az északi sarkvidékre is elmehetnék benne; aztán viszek esernyőt is, nem lesz semmi bajom.

Felöltözött jó téli ruhájába, melylyel szerető szülei ellátták. Nem is volt oka, hogy féljen a hidegtől, sőt még szerette, mert aztán annál kellemesebb volt a jó meleg szoba. Egyáltalában soha sem érzett még semmiben szükségét, mert módos szülei szeretettel gondoskodtak róla, sőt kissé el is kényeztették, azért lett kissé válogatóssá.

Baj nélkül jutott el az iskolába, hol a többi leányok már nagyrészt együtt voltak. Nem sokára belépett a tanár is és szokott módon megkezdődött a leczke. Épen vallástan volt a soron és a tanár szépen magyarázta, hogy bajban, szerencsétlenségben nem szabad csüggedni, mert a jó Isten megsegíti azokat, kik benne biznak, meghallgatja a szűkölködők és szerencsétlenek imáját, — mikor a padok közül egy vékonyka hang egyszerre siró hangon közbeszólt:

— Oh, az nem igaz, nem igaz!

Nagy volt a meglepetés és csodálkozás, a tanár pedig szigorú hangon kérdé:

— Mi az? Ki mert így szólani?

A gyermekek mindnyájan egy sarok felé néztek, hol egy szegényesen, bár tisztán öltözött leányka ült, kinek rendesen nagyon halvány arcza most egészen vörös volt a zavartól. Mellette pedig egy pityergő kis fiucska tünt elő a pad alól, hol eddig rejtőzött. A leányka neheztelőleg nézett a kicsi fiucskára s hevesen mondá neki:

Gy
kére
gonc
hon
sincs
öcsé
szob
got
igér

dott
fiucs
köz
neki
Juli

gatt
hog
nem
vétt
ő m

mon

szeg
kájá
ket,
nap
alig
ette

szor
gye
gén
el a
vala
elei
néz
szeg
igy

egy

és l
me

— Nem tudtál hallgatni, te rossz Gyuricza! Oh tanár ur . . . bocsánatot kérek . . . én nem akartam rosszat . . . nem gondoltam, hogy bajt okozok . . . de otthon szegény édes anyám beteg . . . fánk sincs, hogy befűthessünk s azt hittem, kis öcsém eljöhét velem, itt legalább meleg szobában lesz, és nem fog alkalmatlanságot okozni, elrejtőzik a padok közé. Azt ígérte, hogy csöndesen viseli magát . . .

— De mikor az a bácsi olyat mondott, a mi nem igaz, szólt az együgyű kis fiucska. Hiszen én is minden reggel imádkozom a jó Istenkéhez és mégsem küld nekünk kenyeret. Oh, olyan éhes vagyok, Juliska. Mikor kapok egy kis kenyeret?

Juliska zavartan igyekezett elhallgattatni a kis fiút, aztán kézen fogta, hogy kivezesse. De a tanár ekkor már nem nézett reá olyan szigoruan, sőt részvéttel, gyöngéden állítá meg. Megértette ő mindjárt az egészszet.

— Megállj, kedves gyermekem. Hát mondd csak, nagy szükségben vagytok?

Juliska könyezve beszélt el, hogy szegény özvegy anyja, ki két keze munkájával kereste meg mindennapi kenyeröket, már két hete beteg és azóta napról napra nagyobb a szükség a házban, már alig van száraz kenyerek, ma még nem is ettek semmit.

A tanár meghatottan hallgatta a szomorú történetet, de a többi boldogabb gyermekek jó szívét is meghatotta a szegény család sorsa. Senki sem komolyodott el azonban annyira, mint Ilonka. Mintha valami büntetést kapta volna rajta magát, eleinte elpirult, aztán szinte szégyenkezve nézett Juliskára. A tanár pedig, mikor a szegény leányka elmondta történetét, így szólt:

— Csak maradj itt kis testvérkéddel, egy kicsit majd mindjárt segítünk a bajon.

Behívatta a szolgát, adott neki pénzt és hozatott kenyeret meg egyéb ennivalót, melyet aztán a kis fiúnak és Juliskának

adott. Szegény kis fiucska! úgy ki volt éhezve, olyan mohón evett, hogy majd megfult bele. De mikor a felét megette, hirtelen abbahagyta és úgy szólt:

— Ugy-e, szabad a felét haza vinni mamának?

— Nem kis fiam; csak edd meg az egészszet, majd kigondolok valamit, hogy rajta is segítsünk. Te pedig, gyermek, ne vétkezzél többé s ne kérkedjél a Gondviselésben. Lásd, most azzal mentett meg, hogy ide jöttetek.

A lecke, melynek már úgy is vége felé jártak, meg volt zavarva. A gyermekek nem tudtak többé figyelni s a tanár haza bocsátotta őket. De mielőtt elmentek, így szólt hozzájuk:

— Kedves gyermekeim, vannak köztetek, a kik bőségben élnek. Adjatok érte hálát a Gondviselésnek és emlékezzetek meg a szerencsétlenekről, a kik szenvednek.

Ilonkának köny lopózott a szemébe. Ugy érezte, mintha ez neki, leginkább csak neki szólana. Hiszen ő eddig oly hálátlan volt a Gondviselés iránt!

— Ezentúl jobban megbecsülöm, hogy oly szerencsés vagyok. Nem fogom finyáskova megvetni, a minék más örvendene s gondolni fogok a szegényekre is.

Egészen elgondolkozva ért haza s azonnal a mamához sietett és hosszan beszélt vele.

— Tedd meg, kedves gyermekem, ha jó szíved teszed, mondá a mama és megcsókolta.

Ilonka pedig szekrényéhez sietett s elővette erszénykáját, melyben a szüleitől s a bácsitól kapott pénzét tartogatta. Nem volt sok, de mégis volt egy-két forintocska. Zsebébe tette, újra kiment s a kellemetlen, rossz idővel dacolva, nagy sétára indult — Juliskáékhoz. A városon kívül, messzi laktak ezek egy kis házikóban; de Ilonka jókedvűen, belső megelégedéssel lépegetett végig a havas mezőn.

(Lásd a képet a czimlapon.) És mikor egy órával később hazafelé ment, egészen ki volt békülve magával, mert jót cselekedett, legalább egy-két napra segített a

szegény családon. S látván mások szenvedését, soha sem jutott többé eszébe, hogy duzzogjon és elégedetlenkedjék, mikor jó dolga van.

A „KIS LAP“ előfizetőihez!

El esztendő hosszú idő, de gyorsan mulik annak, a kinek új meg új örömet hoz minden héten. És mi, kis olvasóim, azt hiszem, így vagyunk. Nekem öröm volt hétről hétre gondoskodni arról, hogy a „Kis Lap“ mulattató és oktató olvasmányt nyújtson nektek; ti pedig, ugy-e nem csalódom? — szintén hétről hétre örömmel fogadtátok a „Kis Lap“ot és kellemes órákat töltöttetek vele. Ekkép hamar eljutottunk az esztendő végére, mely arra emlékeztet, hogy a jelen kötet is már végéhez közeledik és az új esztendővel új kötet indul meg, mely immár a *huszonkettedik* lesz.

Az új kötettel a „Kis lap“ fennállásának már *tizenkettedik* évébe lép. E hosszú időn át évről évre nagyobb számmal sorakoztak Forgó bácsi köré kis hívei s ma a „Kis Lap“ büszkén mondhatja, hogy az oly jónak bizonyult ösvényen haladjon tovább, mulattatva, oktatta kis olvasóinak nagy seregét, mely a mint eddig folyton szaporodott, ezentul is bizonynyal még inkább fog növekedni. És hogy a „Kis Lap“ erre méltó legyen, azt Forgó bácsinak talán nem is kell már újra ígérnie, mert rámutathat az eddigi huszonegy kötetre, mely minden szónál többet mond.

A „Kis Lap“ az új évvel kezdődő huszonkettedik kötetben folytatni fogja eddigi irányát. Azoknak, kik a „Kis Lap“ot ismerik, egyebet nem is szükséges mondanom. Mint az eddigiekben, úgy az új kötetben is lesz egy hosszabb, igen érdekes **elbeszélés**, minden számban egy-egy **kisebb beszély**, **mese** s nemsokára ismét **szindarab**, mely eljátszásra alkalmas lesz. **Ismertető cikkek** a természettudományok köréből s idegen országokról és népekről, **rejtvények**, **feladványok** s mindezek mellé minden számban **művészi kivitelű képek** fognak szórakozást és okulást nyújtani kis olvasóimnak, kikkel **Forgó bácsi postája** által ezentul is sűrűn fogok levelezni, megadva minden kérdésre a feleletet és felvilágosítást.

Az új kötetnél bizonynyal ép oly gyorsan fog mulni az időnk, mint eddig s tudom, kis olvasóimat mind együtt találom ismét. A viszontlátásig üdvözöl tehát hivetek

Forgó bácsi.

A folyó évnegyed vége felé járván, tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendeléseiket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.
Félévre . . . . . 2 frt 80 kr.
Egész évre . . . . . 5 frt 60 kr.

Az előfizetések (melyek elküldésére legezlszerűbb a postai utalvány használatát) a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, (Budapest, Barátok tere, 3 sz., Athenaeum-épület) intézendő.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felolós szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budepest, 1881. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.